

FREDERIKSBERG HOSPITAL

ANBEFALINGER FRA BORGERPANELET

JUNI 2022

BORGERPANEL?

Det er første gang, at Frederiksberg Kommune anvender et borgerpanel i et byudviklingsprojekt. Det sker for at sikre, at der er borgere med i alle dele af det lange udviklingsforløb, sådan som det har været tilfældet siden kommunens indledende arbejde med idékatalog og vision. Du kan læse mere om borgerpanelets arbejde i afsnittet "Om processen".

Borgerpanelet er blevet faciliteret af Rekommanderet i tæt samarbejde med Frederiksberg Kommune og udviklingsprocessens konkurrencerådgiver Grandville.

KOLOFON

Tekst: Borgerpanelet og Rekommanderet

Grafik og opsætning: Rekommanderet

Fotos: Hviidphotography

Udarbejdet: Juni 2022 for Frederiksberg Kommune

INDHOLD

1. INDLEDNING	s. 5
2. OM PROCESSEN	s. 6
3. GENERELT OM FORSLAGENE	s. 7
4. ANBEFALINGER TIL DE ENKELTE FORSLAG	s. 8
4a) Team SLETH	s. 9
• Den fysiske helhedsplan	
• Bæredygtighed	
• Nye måder at leve på	
• Markant aktiv for Frederiksberg & Blandet og livligt bykvarter	
• Historiske bygninger, grønne træk, variation og oplevelser	
• Liv fra dag 1 & udviklingsstrategi	
4b) Team VANDKUNSTEN/SLA	s. 12
• Den fysiske helhedsplan	
• Bæredygtighed	
• Nye måder at leve på	
• Markant aktiv for Frederiksberg & Blandet og livligt bykvarter	
• Historiske bygninger, grønne træk, variation og oplevelser	
• Liv fra dag 1 & udviklingsstrategi	
4c) Team EFFEKT	s. 15
• Den fysiske helhedsplan	
• Bæredygtighed	
• Nye måder at leve på	
• Markant aktiv for Frederiksberg & Blandet og livligt bykvarter	
• Historiske bygninger, grønne træk, variation og oplevelser	
• Liv fra dag 1 & udviklingsstrategi	
5. ANBEFALINGER TIL DEN VIDERE BORGERINDDRAGELSESPROCES	s. 18

1. INDLEDNING

Det er vigtigt for os at sige, at vi er særdeles positive over, at vi har haft mulighed for at indgå i udviklingsprocessen og været med til at sætte vores præg på de endelige forslag. Vi oplever, at vi har været lukket med ind i et udviklingsrum efter spørgsmålene, er stillet, men inden løsningerne har været fundet. Det har været rigtig godt og vi synes det skinner igennem, at de tre teams har kunnet bruge vores input til at kvalificere deres respektive forslag. Her er mange af vores input nemlig indarbejdet, hvilket vi er rigtig glade for.

Det understreger også den oplevelse, som vi selv har haft – at vi er blevet lyttet til. Så vores primære bidrag har måske allerede vist sig i form af tre særdeles gode og attraktive bud på, hvordan Frederiksberg Hospital kan udvikle sig til hele byens nye kvarter.

I denne opsamling vil vi alligevel forholde os til, hvordan vi oplever at de tre teams har levet op til bedømmelseskriteriet om at omsætte visionen og de otte delvisioner til en udviklingsplan. Det gør vi ved at beskrive de opmærksomhedspunkter, som vi i særlig grad hæfter os ved i forslagene.

Disse opmærksomhedspunkter kan enten bruges som argumenter for valg af forslag eller som argumenter for at indarbejde delelementer fra forslagene i den videre proces, hvor den endelige udviklingsplan skal skabes.

Det har aldrig været en pointe, at vi skulle være enige i borgerpanelet. Men det er påfaldende få steder, at det samme element ses som et positivt islæt af nogle af os og som et negativt islæt af andre. Med andre ord – det er få steder, hvor elementerne fra forslagene deler vanden.

Det har heller ikke været vores opgave at pege på et af forslagene frem for de andre eller vurdere forslagene i sin helhed i relation til hinanden. Denne kompetence ligger hos vurderingspanelet og fagdommerne. I stedet har vi set vores opgave, som at mene noget fra et borgerperspektiv om alle de forskellige dele, som forslagene består af. Derfor har vi inddelt vores anbefalinger, så de både forholder sig til den fysiske plan, men også til de forskellige delvisioner.

BORGERPANELET FOR UDVIKLINGEN AF FREDERIKSBERG HOSPITAL:

Anders René Andersen

Andrea Victoria Ghetz

Anine Olivia Vangsgaard Larsen

Annette Ingeman Pedersen

Annette Svendsen

Beate Asmussen

Birgit Schwærter

Coco Vindahl

Daniella Chamorro Ronneberg

Dorte O'Neill

Hanne Bay

Hanne Damsholt

Jørgen Kjems

Karin Matthiesen

Kristian Brouer Seedorff

Lance Gunnarsson

Lars Bertelsen

Laura Magnolia Randrup

Lea Lindstrøm

Mathias Pedersen

Mathias Eckéll

Morten Kolberg

Peter Palsberg

Pierre van Wonterghem

Ralph Van der Made

Rune Iversen

Stinus Koppelhus

Søren Kirchheiner

Tine Greve

Ulla Søgaard Thomsen

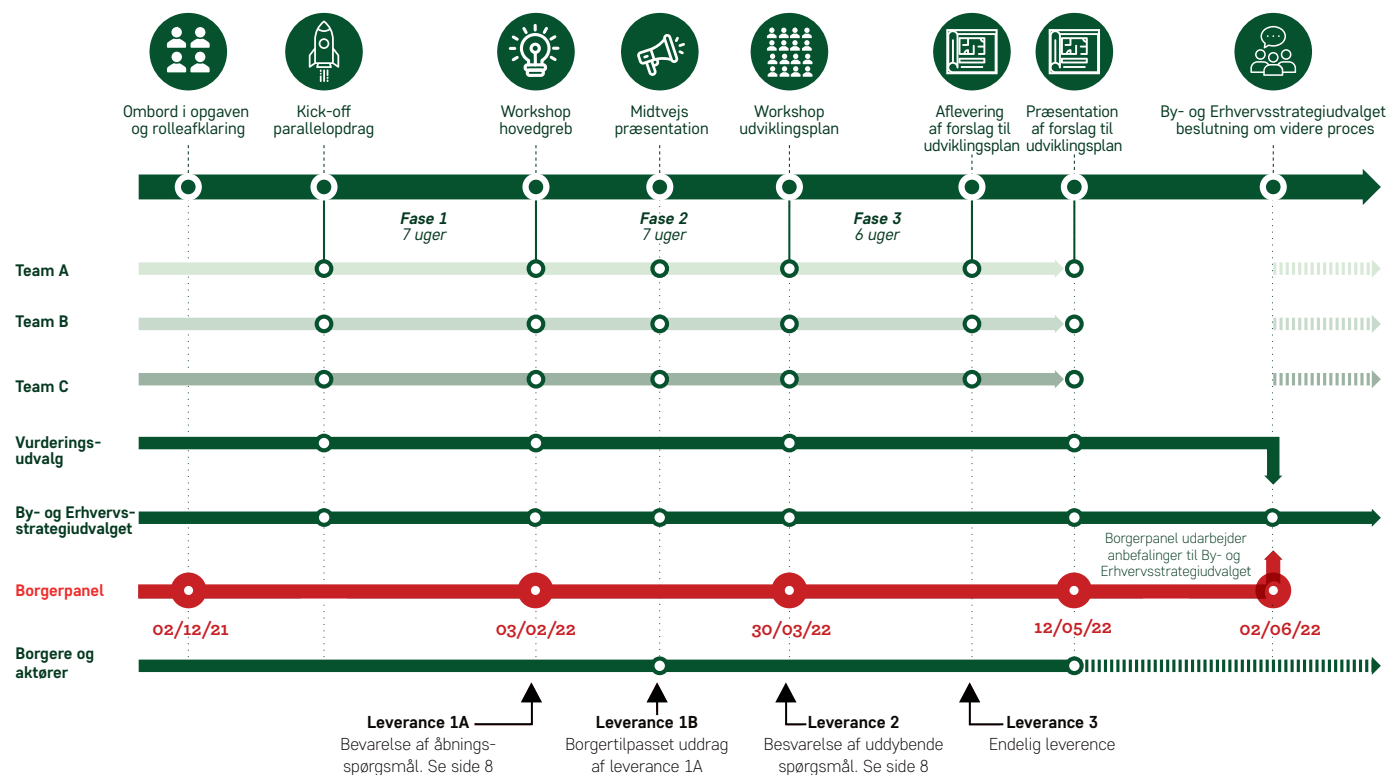
2. OM PROCESSEN

Borgerpanelet for Frederiksberg Hospitalsområde blev i efteråret 2021 repræsentativt sammensat af Frederiksberg Kommune med hjælp fra Kantar Gallup. Statistisk set afspejler vi Frederiksberg hvad angår køn, alder (dog ikke børn/unge under 18 år), geografisk spredning og boform. Vi startede med at være 35 mænd og kvinder mellem 20 og 76 år, men i løbet af processen er fem medlemmer stoppet, sådan at vi afslutningsvist har været 30 aktive i borgerpanelet.

Vores rolle har været at følge de tre teams i deres arbejde med at udvikle forslag til en udviklingsplan. Vi har deltaget til et opstartsmøde med kommunen, hvor vi fik indsigt i programmet og de tanker og forudsætninger for udviklingsarbejdet, som ligger til grund for parallel-opdraget. Vi har været på rundvisning på området. Og vi har deltaget i to workshops og et præsentationsmøde, hvor vi har kunnet lytte, spørge og dermed kvalificere de

tre teams arbejde med deres respektive forslag. Efter hver seance er der blevet udarbejdet opsamlinger fra borgerpanelet, der er blevet delt med de tre teams, som input til deres videre arbejde.

Efter de endelige forslag blev afleveret, mødtes vi endnu engang for at diskutere og udarbejde vores anbefalinger, som vi overleverer til politikerne i By- og Erhvervsstrategisk Udvalg, inden de skal beslutte den videre vej i processen.

3. GENERELT OM FORSLAGENE

Det er tre gode og gennemarbejdede forslag, som det er endt med. De formår alle at frembringe et kvarter, der kan være et aktiv for Frederiksberg.

Vi synes alle teams har prioriteret og formået at åbne kvarteret op og skabe plads til fællesskaber, aktiviteter og mødesteder i kvarterets kerne – den grønne have- og parkstruktur. Og alle arbejder med forskellige former for sivestruktur, hvilket er med til at invitere byen ind i området. Det er positivt.

Vi kan godt lide sivestrukturen og at gående er højest prioriteret i by-hierarkiet, sådan at der skabes en ”fodgængerbydel”. På samme måde kan vi godt lide, at bilerne er lavest prioriteret og at der er taget stilling til at nedsætte hastigheden for cyklister igennem området. Derfor giver det også mening at udskyde nogle af investeringerne i parkeringskældrene så langt som muligt, for at tage bestik af udviklingen på dette område.

Vi ser det meget positivt, at der er forskellige ejer- og boformer. Det er en unik chance for at samle forskellige mennesker og kunne udveksle social kapital i nogle faste fællesskaber. Man skal i den videre realisering, til en vis grad have øje for diversiteten blandt de mennesker, der kommer til at bo i området, sådan at det ikke bliver alt for homogent og udelukkende bliver for de mest ressourcestærke på Frederiksberg. Samtidig er det også vigtigt, at boligstørrelserne varierer, så også storfamilier kan få boliger i området og forskellige generationer repræsenteres. Ydermere tænker vi også, at det er vigtigt, at der sker en bearbejdning af plejeboligerne; kan man ikke tænke mere ”ud af boksen”?

Det er vigtigt for os, at alle grønne byrum inviterer folk ind. Vi mener, at selv de mindre, grønne områder skal være offentlige for at undgå en privatisering af området. Derfor er det også positivt, at alle tre forslag på hver deres måde arbejder med at trække folk ind i området ved at placere udadvendte aktiviteter og kulturfaciliteter i centrum af området.

Det er nogle meget ”grønne” projekter alle sammen, hvor der sikres en høj grad af biodiversitet og grønne belægninger i hele området. Det er noget, vi vægter særdeles positivt.

Alle arbejder med en høj grad af genanvendelse og genbrug. Det er godt, fordi det er bæredygtigt. Tanken med at bruge alt på den ene eller anden måde, er rigtig god.

Alle teams arbejder ligeledes med bevarelse af de historiske bygninger på en bæredygtig og æstetisk måde. Det er vigtigt at arbejdet fremadrettet fokuserer mest muligt på at sikre et godt klimaregnskab, sådan at det kan blive en rigtig positiv historie, der kan løftes og fortælles og også gerne understøttes af fx livscyklusanalyser.

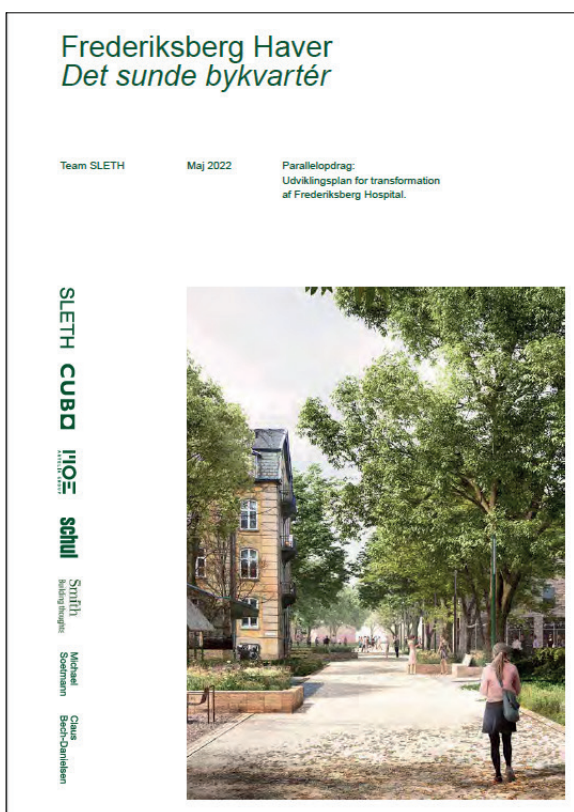
Vi synes det er vigtigt, at der skabes et rigt og mangfoldigt kulturliv – gadeteater, musik, arbejdende værksteder, caféer, kontorfællesskaber, pop up butikker, men også mere traditionelle kommercielle aktiviteter som cykelværksteder, frisørsaloner og liberale erhverv – sådan at folk bliver vænnet til at bruge området fra dag 1. Det er også vigtigt for os, at dette bibeholdes over tid, sådan at det midlertidige ikke nødvendigvis skal vige pladsen for det permanente. Det levende og spændende må gerne hele tiden være en af del af hospitalskvarteret, sådan at det altid vil opleves som et aktiv for hele Frederiksberg. Derfor giver det også mening fx at oprette et bydelskontor, sådan som det også foreslås.

Vi synes ligeledes det er vigtigt, at al den data, som de forskellige teams har indhentet eller registreret i løbet af processen (fx arter, biofaktor, biodiversitet etc.) bliver tilgængelig for den endelige udviklingsplan, sådan at den bygger på det bedst tænkelige datagrundlag.

På møderne har vi drøftet, hvordan den videre proces kan gøres robust og tro mod udviklingsplanen. Det forhold, at kommunen både er ejer og planlægningsmyndighed, er ny og udfordrende, men giver også muligheder. Som et af forslagene også peger på, kan kommunen fastholde ejerskabet og så udbyde og udvælge delområder i planen til private og institutionelle investorer efter kriterier, hvor kvalitet vægter højere end den pris, der kan opnås. På den måde kommer det måske i mindre grad til at handle om profitmaksimering og mere om kvalitet af den by, der skal udvikles. Derfor synes vi også det er vigtigt, at politikerne har is i maven, hvad angår bebyggelsesprocenten. Det er vigtigt, for at vi kan skabe hele byens nye kvarter med alle de kvaliteter, som vi alle ønsker.

4. ANBEFALINGER TIL DE ENKELTE FORSLAG

I de følgende afsnit vil vi redegøre for vores specifikke opmærksomhedspunkter, der kan betragtes som anbefalinger til forslagernes enkeltdele. Samtidig er det anbefalinger til den videre bearbejdning, når det er besluttet, hvordan der skal arbejdes videre med at skabe den endelige udviklingsplan.

Team SLETH

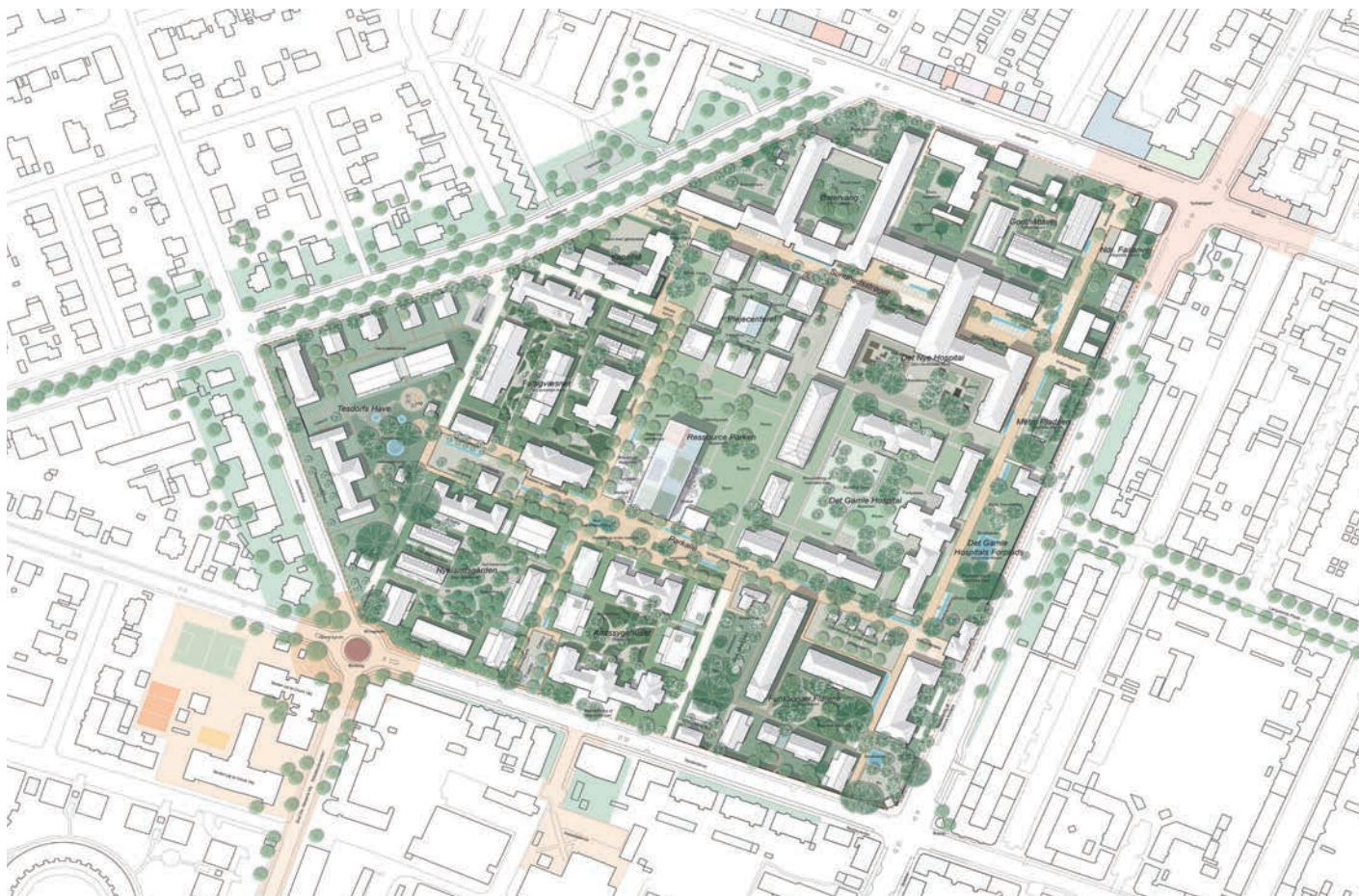

Team VANDKUNSTEN/SLA

Team EFFEKT

4A. TEAM SLETH

Der er rigtigt mange opmærksomhedspunkter, som vi hæfter os ved i forslaget fra Team SLETH. Dem vil vi beskrive på de følgende sider – opdelt efter seks temaer.

Inden vi giver os i kast med det, skal vi dog nævne, at navnet "Frederiksberg Haver" virker forvirrende på os, da det er en blanding af Frederiksberg Have og "De små haver". Det synes vi skal ændres, hvis det er dette forslag, der arbejdes videre med som grundlag for den endelige udviklingsplan.

DEN FYSISKE HELHEDSPLAN

Det beskrevne kredsløb med de fire alléer er godt, fordi det skaber ro til de øvrige områder. Samtidig bidrager kredsløbet til, at der er noget "at gå efter" også for dem, der ikke bor i området. Alléerne forbinder til alle områderne og til kvartererne omkring hospitalsområdet på en rigtig fin måde. Kantområdet bevares i høj grad, hvilket gør kvarteret genkendeligt. Dog kan det også være en bagdel, at kvarteret ikke åbnes nok ift. naboer fra de

omkringliggende kvarterer. Derfor skal kantområdet nok have en ekstra bearbejdning, sådan at der er den helt rette balance mellem åbent og lukket.

Vi synes der i planen er skabt luft mellem bygningerne, sådan at der kommer lys, sol og luft ind alle steder, hvilket vil bidrage til at understøtte livet mellem husene.

Det er særdeles spændende med de ni temahaver. Det er rigtigt stærkt, fordi det bærer en tradition videre og fordi det understøtter privatheden. Det bidrager også til en variation og skaber steder med lokale træk/signaturer. Her er planteplanen imponerende, fordi den skaber høj biodiversitet. Vi kan dog frygte, at haverne "gror lidt til" og mister deres karakteristika over tid, ligesom de måske også kan understøtte en for fast karréstruktur, der lukker områderne en smule. Dette kan bearbejdes yderligere.

Pavillonerne, der skal benyttes til en variation af funktioner, er rigtigt positivt, fordi det skaber et varieret liv.

4A. TEAM SLETH, FORSAT

Vi kan godt lide idéen om ByLiv i midten og ByRo i kanten af kvarteret, ligesom vi synes at teamet i deres plan har sikret sig at åbne Sundhedsstrøget fint op. De har formået at sikre sammenhæng og koblinger til resten af kvarteret, sådan at det ikke bliver et dødt element om aftenen.

Vi kan også godt lide idéen om at nudge adfærd fx ift. delebilisme og affaldssortering.

Endelig er det godt tænkt at se udviklingen an ift. parkeringskældre ved at lade dette være et grundlag for den fysiske plan og etapeplanen.

Vi savner til gengæld en større, sammenhængende park, hvilket er noget der mangler på dette område af Frederiksberg. Selve parken bør derfor udvides og ikke opdeles, fordi der skal være store områder, der vil kunne bruges til fx fodbold, koncerter etc.

Vi er bekymrede for om nogle af de høje bygninger vil virke for dominerende. På den anden side har vi også diskuteret, at plejecentret fylder vel meget og optager m², som parken kunne være udvidet med. Så de to steder ser vi en mulighed for yderligere bearbejdning af højde ift. fodaftryk.

Endelig synes vi at strukturen i "det gamle hospital" og "Ressourceparken" virker lidt for låst og firkantet. Vi kan bedre lide de lidt mere frie stisystemer fra de andre forslag, fordi de virker mere tilgængelige.

BÆREDYGTIGHED

Det holistiske perspektiv på en bæredygtig bydel finder vi særdeles positivt og certificeringsstrategien virker som et godt redskab at arbejde videre med. Bæredygtighedsstrategien for de ni haver synes vi ligeledes godt om.

Det er også rigtigt positivt, at forslaget fokuserer på at "komme ned i fart" – også for cyklister.

Den fælles ressourcebank er anbefalelsesværdig, fordi vi går ind for genbrug. Men også fordi vi kan godt lide den måde at det afspejler sig i arkitekturen og boformerne.

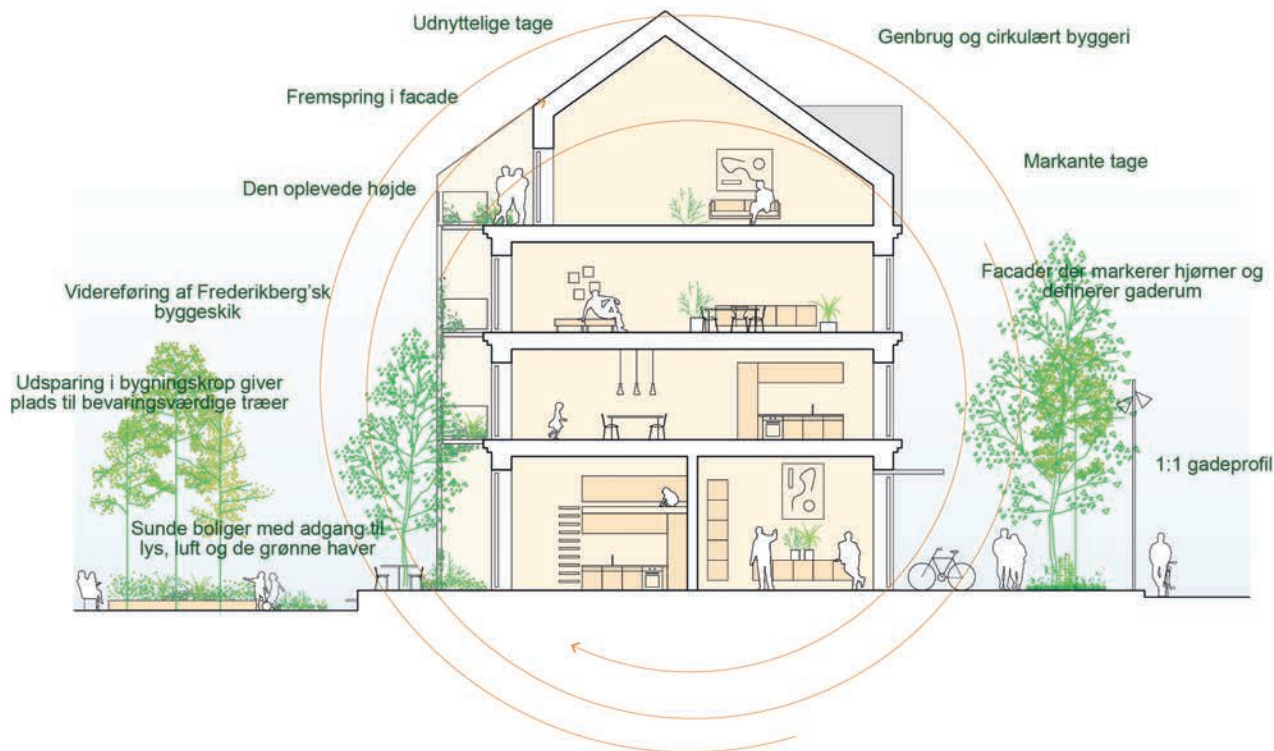
Det er meget positivt med den tydelige, blå struktur, der er tænkt ind i forslaget inkl. opsamling af regnvand. Ligeledes er det positivt, at bioaffald omsættes lokalt.

Og endelig finder vi det særligt positivt, at man har forskudt etableringen af p-kældre, sådan at man over tid kan blive klogere på, om det er nødvendigt at etablere dem alle. Det er rigtigt godt tænkt.

NYE MÅDER AT LEVE PÅ

Vi kan godt lide, at der arbejdes med Byens Puls, der kan bidrage til udviklingen af fællesskaberne i området. Ligeledes er det positivt at der arbejdes med fx ungdoms- og ældreboliger samt et mix af boligtyper og boligstørrelser.

Det store fokus på at etablere lokale fællesskaber omkring karréerne er rigtigt godt. Vi ser også positivt på, hvordan integrationen af plejecentret til det omgivende grønne parkområde skal ske, sådan at det også bliver et

aktiv for kvarteret - og kvarteret bliver et aktiv for plejecentret.

Dog savner vi en investormodel for tiltag på dette område, sådan som det fx er velbeskrevet i et af de andre forslag.

MARKANT AKTIV FOR FREDERIKSBERG & BLANDET OG LIVLIGT BYKVARTER

Naturarven med de ni forskellige haver kan blive et særligt aktiv, der kan virke tiltrækkende på flere end dem, der skal bo på hospitalsområdet.

Derudover vil HAL blive et centralt omdrejningspunkt, fordi de mange funktioner skaber liv i området. Derved kan bygning 60 blive et stort aktiv for Frederiksberg.

Et tredje positivt element er den måde man har valgt at samle sundhedsfunktionerne i den centrale del af området på. Det er positivt, fordi det sikrer liv i aften timerne, hvilket bidrager til at understøtte naboskab og fællesskab, men også er med til at sikre et livligt kvarter hele vejen rundt.

HISTORISKE BYGNINGER, GRØNNE TRÆK, VARIATION OG OPLEVELSER

Dette forslag arbejder virkelig med respekt for kulturarven og vi ser positivt på den beskrevne strategi for bevarelse og transformation. Her sørger de for at bevare områdets arkitektoniske kvaliteter - også i nybyggeri/tilføjelser til de eksisterende bygninger. Idéen med at bygningerne skal være i familie/slægtskab på tværs af generationer er rigtig stærk. Den strategi anbefaler vi

at der arbejdes videre med. For ellers kan vi risikere, at nybyggeriet går i alt for mange retninger, hvis ikke det styres stramt. Samtidig skal der dog være plads til nytænkning og innovation, hvilket strategien også giver plads til.

Kredsløbet er godt tænkt, fordi det kan bidrage til at skabe ro på store dele af området, hvilket er positivt og vigtigt.

Afsættet med at bevare så mange bygninger som muligt og udbygge dem, er godt. Dog savner vi flere bud på at tilføje og udnytte tagetager og eksisterende kældre. Det kan indarbejdes i den endelige plan.

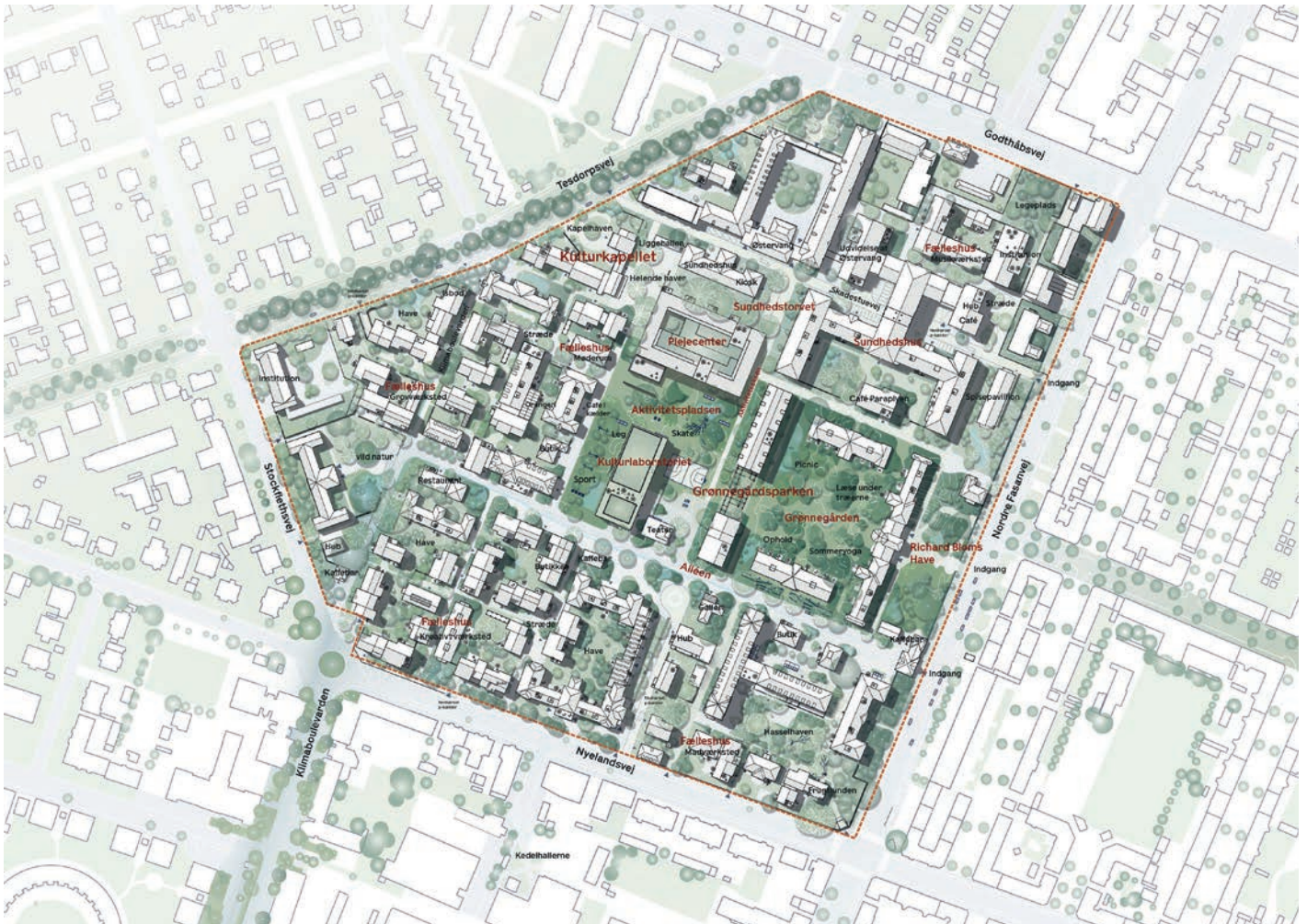
LIV FRA DAG 1 & UDVIKLINGSSTRATEGI

Vi synes at Pulsrådet er rigtig godt tænkt bl.a. fordi de beslutter midlertidige aktiviteter. Det er ligeledes særdeles positivt at bygning 60 - HAL - bliver renoveret tidligt i processen, så den kan bidrage til at skabe liv fra starten af og invitere folk ind i området.

Vi kan også rigtig godt lide den konkrete etapeplan for midlertidighed inkl. at frigive til erhverv/små virksomheder fra dag 1. Men også det at gennemføre fx byvandring mm., fordi det gør realiseringstankerne meget konkrete og håndterbare. Det er bare om at sætte i gang - og så naturligvis justere undervejs, når man bliver klogere, hvilket de også fremhæver som strategi.

Pavilloner til midlertidige funktioner er rigtig positivt, fordi det skaber et varieret liv, ligesom de udendørs kulturarrangementer vil være med til at sikre liv. Så det er vi også rigtig positive overfor.

4B. TEAM VANDKUNSTEN/SLA

Der er rigtig mange opmærksomhedspunkter, som vi hæfter os ved i forslaget fra Team Vandkunsten/SLA. Et helt generelt punkt, som vi gerne vil fremhæve indledningsvist, er navnet - Hospitalskvarteret - som vi rigtig godt kan li'.

DEN FYSISKE HELHEDSPLAN

Det er positivt med en så flot og imødekommende indgang, fordi man får lyst til at gå ind i området, når "hovedindgangen" er så åben og generøs. Vi er særligt positive overfor ombygningen af bygning 21, der bidrager til at skabe en indbydende indgang til området.

Det er en særdeles god idé at udnytte kældrene, der er unikke for området. Det er rigtig godt set, at disse bliver åbnet op, og dette bør være centralt i det endelige forslag.

Vi er begejstrede for Kulturlaboratoriet (ombygningen af bygning 60), fordi det kan rumme forskellige aktiviteter og begivenheder inden for kultur og idræt. Dermed kan bygningen bruges af mange forskellige, hvilket vil kunne skabe noget særligt for området.

Der er i planen en god byggehøjde generelt. Det skaber harmoni i området, og harmonerer også med visionen om lavt, imødekommende og grønt.

Vi kan godt lide prioriteringen med, at det grønne er i centrum for planen. Vi kan også godt lide den åbne mur og aktiviteterne langs kanten, der inviterer indenfor og giver tilbage til gaderum og områder omkring.

Hjertestien er et positivt element, fordi vi godt kan li' idéen om et forløb, der inviterer til bevægelse og som samtidig kan sikre, at folk kommer rundt i området på

en hensigtsmæssig måde. Samtidig ser vi positivt på den sivestruktur, der er skabt.

På den ene side skabes der med forslaget nogle gode udendørs forhold og parkarealer, men på den anden side er vi bekymrede for, at parken ikke er stor nok. Samtidig mener vi, at det er forkert med private boliger i stueplan i det, der skal være områdets park. Her kan vi forestille os en potentiel konflikt mellem beboerne og brugerne af parken.

Det virker også lidt for privat og lukket med al den beboelse i stueetagen, og vi er i tvivl om, hvorvidt man som udefrakommende føler sig velkommen. Endelig mener vi, at seniorboligerne bør blandes mere, sådan at mangfoldigheden sikres.

Vi mener ligeledes at indkørslerne til området er for få. Og at de er for koncentreret omkring få af de eksisterende veje. Vi kan være nervøse for, at det belaster de omkringliggende kvarterer med trafik, hvilket er u hensigtsmæssigt; fx langs Nylandsvej, hvor der er to folkeskoler.

BÆREDYGTIGHED

Der er stor fokus på biodiversitet som et ambitiøst grundlag for hele forslaget, hvilket er positivt. Og de mange nye træer på området er også et godt træk, fordi de gamle træer forgår og fordi de mange nye træer vil kunne optage mere CO₂. Ligeledes er arbejdet med beplantningen god i denne henseende, ligesom der arbejdes med en lille drift af naturen, hvilket virker overbevisende. Det slår os dog, at andre forslag kan skabe en højere biofaktor, hvilket er et element, som vi vægter højt.

Det foreslåede samarbejde med uddannelsesinstitutionerne ift. konkrete projekter, og for en generel videreudvikling af bæredygtighedstiltag og -mål, virker som en rigtig god idé, der endelig skal tænkes ind i det videre arbejde.

Det særlige fokus på at skabe et bilfrit kvarter er godt, men man skal være ekstra opmærksom på, at det ikke skal blive til en belastning for de omkringliggende kvarterer.

Endelig er det positivt, at der bliver arbejdet med integrerede solcelleløsninger på tagene, fordi det gør nybyggeriet bæredygtigt. Principperne for regnvandshåndtering er også gode, og det er særligt godt, at det synliggøres i området.

NYE MÅDER AT LEVE PÅ

På dette punkt er forslaget rigtigt stærkt, og vi kan godt lide planen med de 13 konkrete nabolag. Vi vil i særlig grad fremhæve tankerne bag small living/compact living konceptet, fordi det giver flere mennesker adgang til at bo i området. Og det styrker naboskabet i fællesområderne, ligesom det kan bidrage til den mangfoldighed og diversitet, som efterspørges i programmet.

Der er tænkt i fællesskab i mange forskellige skalaer, og det virker rigtigt stærkt og gennemtænkt med forslag såsom generationshuse, seniorbofællesskaber og bofællesskaber. På samme måde kan medbyg og selvbyg give større mangfoldighed og ejerskab. Dog er det vigtigt, at også medbyg lever op til de kvalitetskrav, der stilles for området.

4B. TEAM VANDKUNSTEN/SLA, FORSAT

Det er ligeledes positivt, at der arbejdes med delefaciliteter såsom vaskerier og delebilsordninger. Endelig synes vi det alternative forslag med et nyt plejecenter i central-sygehuset er positivt, fordi der derved åbnes op til det omkringliggende samfund.

Det store fokus på fællesskaber medfører dog også et opmærksomhedspunkt; kan det stærke fokus på fællesskaber gøre, at det private medejerskab forsvinder eller at den ønskede mangfoldighed og diversitet mindskes, fordi beboerne og brugerne bliver for ensarterede? Vi ved det ikke, men det er vigtigt at skabe den rette balance.

MARKANT AKTIV FOR FREDERIKSBERG & BLANDET OG LIVLIGT BYKVARTER

Fyrtårnet i dette forslag vil være kultur-, aktivitets- og medborgerhuset og de boldbaner etc., der ligger lige op til denne bygning. Sammen med kunststrategien for Hjertestien kan den bidrage til, at området bliver et markant aktiv for Frederiksberg.

Derudover vil det store fokus på fællesskaber kunne bidrage til et blandet og livligt bykvarter.

HISTORISKE BYGNINGER, GRØNNE TRÆK, VARIATION OG OPLEVELSER

For os er der ingen tvivl om, at den kreative brug af kældrene vil opdatere og udnytte det særlige, historiske træk.

Derudover er hele grundlaget for projektet de grønne træk, der fremhæves yderligere.

Vi finder det også positivt at tilbageføre og restaurere nogle af de gamle bygninger. Især transformationen af

bygning 21 understøtter det historiske perspektiv, mens transformationen af bygning 60 bidrager til variation og oplevelse.

LIV FRA DAG 1 & UDVIKLINGSSTRATEGI

Udbudsstrategien virker rigtig god ift. styring, sådan at der kan skabes mindre enheder, der kan modvirke at fx en stor investor opkøber for meget. Her er det positivt, at kvaliteten vægtes højt ift. hvem, der vil betale mest.

Bydelssekretariatet virker som en god idé ift. at få skabt nye fællesskaber. Her argumenteres der for, at der de kommende år – altså inden grunden overtages – skal et solidt benarbejde til, hvilket vi også finder vigtigt.

Vi synes også det er rigtigt godt, at parken etableres tidligt, for at tiltrække liv. På samme vis ser vi positivt på den tidlige modning af bygning 60. Midlertidige boliger – inkl. ungdomsboliger – pop ups og iværksætteri i kældrene er ligeledes positivt ift. at skabe liv fra dag 1.

4C. TEAM EFFEKT

Nedenfor bliver vores opmærksomhedspunkter til forslaget fra Team EFFEKT beskrevet i forhold til de seks overordnede elementer, der alle peger tilbage på delvisi-
onerne for udviklingen af Frederiksberg Hospital.

DEN FYSISKE HELHEDSPLAN

Kanten hele vejen rundt er positiv, fordi den er inkluderende og "lyser" op mod de omkringliggende områder. Det finder vi særligt generøst. Med de i alt 15 indgange til kvarteret kommer det til at virke indbydende, åbent og inviterende. Særligt kan vi godt lide åbningen ud mod Nordre Fasanvej. Her er det en flot og indbydende indgang der skabes ved bygning 21, som åbnes op i stueetagen, ligesom åbningen af bygning 10 også understøtter dette. Og vi kan godt lide sivestrukturen gennem området, fordi det også er inviterende.

Den store park er et plus, fordi det er en mangel på Frederiksberg. Derfor vil det være til gavn for hele byen. Det er særligt godt, at parken har aktive og udadvendte funktioner i stueetagerne hele vejen rundt, fordi det skaber et

godt liv i parken og et godt liv i området, fordi det sikrer en offentlighed, der inviterer alle til at bruge området.

Den nye, gennemgående allé skaber en ny sammenhæng på Frederiksberg og binder hospitalsområdet sammen med kvarterne på hver sin side. Det tydeliggøres med nye fodgængerfelter, sådan at kvarterne syes sammen. Det er positivt. Men vi kan måske være nervøse for, at de gennemgående veje ikke understøtter det "bilfrie" område og at området derfor ikke vil være "hurtig-cykel frit". Det er også knap så tydeligt, hvordan biltrafikken kommer ind i området og i hvilken grad at kvarterne og vejene omkring bliver belastet i fremtiden. Denne del synes vi er vigtig henholdsvis at sikre og videreudvikle.

Det er positivt, at der udbygges med nye planter, hvilket understøtter biodiversiteten. Vi kan også godt lide minikvarterne, der er små sivebyer, man kan bevæge sig igennem. Det er ligeledes positivt, at plejecentret åbner op ud mod byen og inviterer det grønne ind.

4C. TEAM EFFEKT, FORSAT

De relativt lave bygninger giver nye muligheder, fordi brandkravene lempes, hvilket kan aflæses i planen og har en positiv effekt, fordi der så ikke skal være så store og brede brandveje. Vi vil også gerne fremhæve belysningsplanen, som er tænkt godt ind i dette forslag.

Endelig vil vi gerne fremhæve kompasset for udviklingsplanen, som vi ser som et godt værktøj for den fortløbende dialog, styring og udvikling.

Vi savner dog den konkrete plan for bygning 60. Men det skyldes nok primært, at de andre teams har klare planer for denne, hvilket vi har fundet positivt.

Vi mener også, at de grønne haver kunne samles lidt mere, fordi de bliver lidt for små i forhold til bygningerne. Og Sundhedsstrøget bliver i vores øjne lidt for komprimeret og kan komme til at virke nedlukket om aftenen.

Endelig er vi i tvivl om, hvorvidt der vil være for meget gennemgang i sivekvartererne, sådan at det bliver alt for brugt og derved alt for offentligt – her er det vigtigt at sikre en god balance.

BÆREDYGTIGHED

Den kraftige forøgelse af biofaktoren er et meget positivt element, fordi vi gerne vil have max flora og fauna. Og det er godt for kvaliteten af det levede liv – også for mennesker – at der er flere arter og liv.

Vi finder det særligt positivt, at man har forskudt etableringen af p-kældre, sådan at man over tid kan blive klogere på, om det er nødvendigt at etablere dem alle.

Det gør forslaget mere tilpasningsdygtigt (robust) ift. fremtidige forhold og ændringer.

Det er ligeledes positivt, at der skal bygges i biobaserede materialer, ligesom det er godt, at der arbejdes med grønne tage. Her kunne vi dog også godt tænke os, at der blev arbejdet med solcelleløsninger. I det hele taget savner vi gode bud på alternative energiformer.

Til gengæld er genbrugstanken/strategien meget gennemarbejdet og det at bruge fx genbrugsbelægninger er særdeles positivt, fordi det er mindre belastende ift. CO₂ forbrug.

NYE MÅDER AT LEVE PÅ

De blandede ejerformer i hver klynge virker rigtig godt og understøtter mindre fællesskaber. Det ses fx med nyttehaverne, der udover at opfordre til fællesskab, skal sikre, at man tager ansvar for området. Det er også med til at sikre, at der både er liv og plads til ro udenfor den store park.

Der lægges op til, at man skal dele mere og bo mindre og at der skabes klynger, der er tilpasset for at minimere det private, hvilket er rigtig positivt. Men der er stadig plads til privatlivet i fællesskabet i form af kantzonerne, hvilket er positivt. Her synes vi, der er fundet en god balance.

MARKANT AKTIV FOR FREDERIKSBERG & BLANDET OG LIVLIGT BYKVARTER

Hospitalshaven - parken i midten - vil være et stort aktiv og det er rigtigt positivt, at den vil være omkranset af kultur og sport. Det er et rigtigt godt bud på besvarelsen af delvisionen om, at området skal være et markant aktiv for Frederiksberg. På den anden side medfører det så, at der fjernes en nyere bygning, der måske ville kunne bruges til mange forskellige formål. Så det er noget, man skal have for øje, når den endelige udviklingsplan skal laves.

Med det nye varmtvandsbassin får man også et rigtigt godt trækplaster, og det halvt nedgravede bevægelsseshus virker som en god løsning på de behov, der er beskrevet for sport og kultur.

Det er rigtigt positivt, at der bliver plads til iværksætter, ligesom vi finder det positivt at der arbejdes med kunst som markør for de forskellige byrum.

HISTORISKE BYGNINGER, GRØNNE TRÆK, VARIATION OG OPLEVELSER

"Genopretningen" og transformationen af bygning 21, hovedbygningen, med åbning af de oprindelige loggiaer er genial og i respekt for kulturarven på stedet. Derudover er der tænkt i bevaring af særlige steder og bygninger i hele området.

Der er tænkt i forskellige byrum til forskellige aktiviteter og de aktive og udadvendte stueetager vil bidrage til variation og liv. Derudover er det positivt, at der er arbejdet med visuelle forbindelser for at skabe oplevelser.

Det særlige fokus på en kunststrategi er positivt, fordi det giver modspil til de fine gamle bygninger. Endelig vil vi gerne fremhæve sansehaven i forbindelse med det nye plejecenter, som et særligt positivt element.

LIV FRA DAG 1 & UDVIKLINGSSTRATEGI

Bydelskontoret sikrer kontinuitet og fokus fra dag 1. Det tror vi er rigtigt set ift. at sikre, at udviklingen prioriteres og organiseres rigtigt fra starten af.

Vi finder det rigtigt positivt, at parken etableres som det første, for at bidrage til at skabe liv. Positivt er det også, at der bygges boliger hurtigt af hensyn til kommunens likviditet, hvilket så vil kunne bruges til at investere i livet ved at give plads til midlertidigt brug eller sikre offentlige investeringer.

Idéen med midlertidige kunstinstitutioner, koncerter, salg af kaffe/kaffevogne er god, fordi det trækker folk ind og gør området kendt for dem, der ikke kender det i forvejen. Det vil gøre området til en naturlig destination. Og samtidig vil tiltag som fx øvelokaler etc. gøre, at området bruges 24/7, hvilket er rigtigt godt.

5. ANBEFALINGER TIL DEN VIDERE PROCES

Vi foreslår at Frederiksberg Kommune fortsætter den inviterende proces også i de kommende faser. Ikke blot ifm. midlertidighed, aktiviteter eller høringer. Men som en integreret del af udviklingsarbejdet, sådan som det har været tilfældet fra starten af, hvor alle borgerne blev inviteret med til at komme med idéer og forme visionen for området.

Vi har været rigtig glade for at være inviteret indenfor i maskinrummet som et særligt, udvalgt borgerpanel, der på repræsentativ vis har deltaget for at sikre borgernes perspektiver i projektet.

Vi har oplevet at blive hørt og vi kan se, at vores feedback og input er blevet brugt aktivt og konstruktivt i de tre forslag, der er afleveret. Fordi vi netop har været helt

inde i maskinrummet, kender tankerne bag programmet og har set, hvordan der er blevet arbejdet undervejs med analyser, strategier og forslag, vil vi også gerne tilbyde at bidrage i den videre proces.

Vi har brugt mange ressourcer på at følge projektet gennem det seneste halve år, og vores forslag er ikke, at opretholde samme takt. Men I den videre proces kunne vi som borgerpanel blandt andet blive inviteret til at kommentere konstruktivt på arbejdet med den endelige udviklingsplan. Og vi kunne inviteres på lige fod med de gængse aktører og organisationer på Frederiksberg, i takt med at projektet rammer særlige milepæle. På denne måde kunne vi bidrage som ambassadører og medvirke til at sikre, at den røde tråd i borger- og aktørinddragelsen fortsætter hele vejen igennem.

F R E D E R I K S B E R G
K O M M U N E

